

PROTOCOL PER A LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES EN LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA DAVANT LES VIOLÈNCIES EN L'ÀMBIT ESPORTIU

**CLUB PATINATGE ARTÍSTIC
GIRONA**

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ
2. MARC NORMATIU
3. OBJECTIUS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ
4. SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ, REDUCCIÓ DE RISCOS I ENTORN SEGUR
 - a. ESTUDI DE RISCOS I ACCIONS PREVENTIVES
5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ
 - a. DETECCIÓ
 - b. INTERVENCIÓ
 - c. AGENTS QUE INTERVENEN
6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROTOCOL

1. PRESENTACIÓ

El **CPA Girona** és una entitat esportiva privada sense ànim de lucre dedicada a la pràctica, la formació i la promoció del patinatge artístic sobre rodes. El club treballa per fomentar l'activitat física, els hàbits saludables i els valors educatius i socials associats a l'esport, adreçant-se principalment a infants i joves, tot i que també inclou altres franges d'edat. La seva activitat comprèn entrenaments regulars, participació en competicions i l'organització d'activitats esportives i formatives, amb l'objectiu de contribuir al desenvolupament integral dels i les esportistes.

En aquest context, i especialment en relació amb els infants i adolescents que formen part del club, el CPA Girona assumeix un ferm compromís amb la protecció de la infància i l'adolescència davant qualsevol forma de violència. L'entitat es posiciona de manera clara i contundent en la tolerància zero envers qualsevol conducta violenta, ja sigui física, psicològica, emocional, sexual o per negligència.

L'activitat esportiva ha de ser un espai segur, educatiu i de desenvolupament integral, on es garanteixi el benestar, la dignitat i els drets dels infants i adolescents. Per aquest motiu, el CPA Girona impulsa el present Protocol per a la protecció de les persones en la infància i adolescència davant les violències en l'àmbit esportiu, amb l'objectiu de prevenir, detectar i actuar davant qualsevol situació de risc o vulneració.

Aquest protocol estableix els principis, les mesures i els procediments necessaris per assegurar entorns esportius segurs, així com per promoure una cultura de respecte, bon

tracte i protecció activa de la infància i l'adolescència dins de totes les activitats del club.

L'[informe CASES](#) del 2021 realitzat a nivell europeu, constata que el 75% de les persones menors d'edat patiran algun tipus de violència en entorns esportius abans d'arribar als 18 anys: 65% violència psicològica, 44% violència física, 37% negligència, 35% violència sexual sense contacte i 20% violència sexual amb contacte.

A efectes d'aquest protocol, s'entendrà per violència qualsevol acció, omissió o tracte negligent que priva a les persones menors d'edats dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la forma i el mitjà de comissió. Per la seva presència en espais esportius es prestarà especial atenció al bullying, al maltractament familiar i a la violència sexual.

2. MARC NORMATIU

El present protocol es basa en els principis recollits a diversos documents legislatius d'àmbit internacional, estatal i autonòmic de referència, en els que s'incideix en la responsabilitat de les persones professionals en la notificació dels casos de violència coneguts.

- [Convenció sobre els Drets dels Infants](#) (Convenció sobre els Drets de l'Infant, adoptada per l'Assemblea General en la seva Resolució 44/25, de 20 de novembre de 1989). Per a una millor interpretació dels drets, es redacten unes Observacions Generals; les més rellevants en la matèria que ens ocupa són:
 - El dret de l'infant a ser escoltat (O.G. 12).
 - El dret de l'infant a no ser objecte de cap tipus de violència (O.G. 13).
 - El dret de l'infant al fet que el seu interès superior sigui una consideració primordial (O. G. 14).
- [Llei orgànica 8/2021](#), de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (**LOPVI**).
- [Decret legislatiu 1/2000](#), de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.
- [Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu](#), de la Generalitat de Catalunya.

3. OBJECTIUS I ÀMBIT D'ACTUACIÓ

OBJECTIUS GENERALS

- Promoure el **bon tracte integral** a persones en la infància i l'adolescència en l'àmbit esportiu.
- Establir les **pautes d'actuació per a la prevenció, detecció i actuació** en relació amb situacions de violència que es puguin donar durant la pràctica d'activitats físicoesportives, o que siguin conegudes en aquest àmbit.
- Dotar al personal, les entitats o els organismes d'uns **circuits d'intervenció** àgils que permetin actuar amb la diligència deguda en casos de violència.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Prevenir les situacions de violència envers les persones en la infància i l'adolescència fomentant la implementació de **mesures de prevenció i sensibilització** en l'àmbit esportiu.
- **Protegir** les persones en la infància i l'adolescència que participen en les activitats

fisicoesportives i, al personal tècnic esportiu i de suport, de situacions que puguin considerar-se casos de violència.

- **Ajudar a detectar** les situacions de violència que puguin patir les persones en la infància i l'adolescència que participen en les activitats fisicoesportives.
- **Facilitar i assegurar la comunicació i la notificació** amb la diligència deguda de les situacions de violència envers persones en la infància i/o l'adolescència, a partir de supòsits d'indicis d'aquests fets, garantint la seva protecció i dignitat i també la de les persones afectades.
- Incorporar la **mirada de la perspectiva de gènere** a la prevenció i el tractament de les situacions de violència envers les persones en la infància i l'adolescència.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

El present protocol s'aplica a totes les persones menors que pateixin qualsevol violència i estiguin vinculades a les activitats de CPA Girona, participin directament de les seves activitats o no i, és accessible a tothom que s'interrelacioni amb persones en la infància i/o l'adolescència. La seva aplicació és responsabilitat de les persones membres de la comissió directiva i de tot el personal laboral, personal en pràctiques i personal voluntariat de CPA Girona, així com qualsevol persona que treballi o col·labori en l'àmbit de l'activitat física i l'esport per a persones en la infància i l'adolescència.

CPA Girona en farà difusió i el donarà a conèixer a tot el personal de l'entitat, així com a les persones que s'incorporin en endavant. A l'[annex 1](#) d'aquest protocol, hi consta el document d'acceptació.

4. SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ, REDUCCIÓ DE RISCOS I CREACIÓ D'ENTORN SEGUR

Tenint en compte que un dels objectius prioritaris d'aquest protocol és la prevenció de les situacions de violència envers les persones en la infància i l'adolescència, a continuació es detallen les accions preventives que pren l'entitat en diferents àmbits, basant-se en mesures protectores de situacions de violència:

- Sensibilitzar i facilitar la formació del personal.
- Establir els canals de comunicació i donar-los a conèixer.
- Definir el rol de la persona referent de protecció.
- Difondre el protocol i els circuits d'intervenció.

- Reduir les situacions de risc, d'acord amb el quadre que es presenta a continuació:

FET	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
ÚS DEL TELÈFON MÒBIL		
Trucades, WhatsApp o altres tipus de missatgeria	Utilitzar les eines de comunicació dels dispositius mòbils per tractar temes que van més enllà dels relacionats amb l'activitat.	<p>Estipular el contacte telefònic per qüestions estrictament relacionades amb l'activitat com el control de l'assistència, fotografies respectant l'autorització dels drets d'imatge, activació del protocol en cas d'accident, etc.</p> <p>Sempre que es pugui, prioritzar les comunicacions grupals per sobre les bilaterals.</p> <p>Les persones participants només podran utilitzar els dispositius mòbils per comunicar-se amb la família en cas necessari o d'emergència.</p>
Fotografies, vídeos i xarxes socials	<p>Difondre contingut audiovisual sense autorització.</p> <p>Gestionar inadequadament les relacions de les xarxes socials.</p>	<p>Establir les directrius a l'hora de capturar imatges o vídeos de les activitats i pautar el recorregut del contingut audiovisual generat per l'equip de monitoratge.</p> <p>Prioritzar les fotografies grupals per damunt dels primers plans, prohibir fotografiar dins dels vestuaris.</p> <p>Sempre que es disposi de l'autorització dels drets d'imatge, el contingut audiovisual es compartirà amb CPA Girona per utilitzar-lo per la difusió de l'activitat de l'entitat, i es recomanarà eliminar-lo del dispositiu mòbil personal (en cap cas es podrà compartir el material mitjançant les xarxes socials personals).</p> <p>Les persones participants tindran restringit l'ús del dispositiu mòbil i la captura</p>

		<p>d'imatges i vídeos. Concretament dins els vestuaris, se'n prohibirà l'ús.</p> <p>El personal tècnic no podrà establir relacions d'amistat mitjançant les xarxes socials, a excepció d'aquelles que ja existien de forma prèvia a l'activitat.</p>
ENTORN DE LA PRÀCTICA ESPORTIVA		
Espais abans i després de l'horari de l'activitat	<p>Patir apropaments inadequats aprofitant la informalitat de la situació.</p>	<p>En la mesura del possible, vetllar perquè hi hagi dues persones en els espais més recreatius i informals.</p> <p>Establir espais de trobada a llocs concorreguts i visibles.</p>
Recollida després de l'activitat	<p>Ser recollits per persones no autoritzades.</p> <p>Marxar sols de l'activitat.</p>	<p>Disposar d'un document d'autorització de recollida, amb el detall de les persones amb consentiment per efectuar la recollida, o amb l'autorització expressa que poden marxar sols.</p> <p>Disposar d'un document per informar de recollides puntuals de persones no autoritzades prèviament.</p> <p>La persona dinamitzadora no marxarà fins que totes les persones infants i adolescents siguin recollides.</p> <p>Si en acabar l'activitat hi ha persones menors que no han estat recollides, es trucarà als tutors legals i, si no responen s'activarà l'alerta als responsables de l'organització que en un marge de temps prudencial, decidiran com actuar i, si s'escau, trucaran a la policia.</p>
Agents que intervenen durant el desenvolupament	<p>Manca de coordinació entre el personal dinamitzador en cas de baixes o</p>	<p>Donar a conèixer el present protocol a tot el personal implicat en l'activitat (des de la coordinació del programa fins al monitoratge contractat, propi o extern), i</p>

de l'activitat	substitucions temporals.	aplicar les mesures pertinents en cas de qualsevol incidència.
SITUACIONS D'INTIMITAT		
Vestidors, lavabos i dutxes	Patir apropaments inadequats o coercions aprofitant la intimitat de les situacions, per part d'una persona adulta (vinculada o no a l'entitat) o entre iguals.	Disposar de vestuaris i lavabos separats per gèneres. Establir les normes de protecció (avisar sempre abans d'entrar, no tancar amb baldó, pautar i respectar el temps al vestidor, procurar ser més d'una persona com a responsable del grup). Prohibir l'ús dels dispositius mòbils.
Sessions amb grups reduïts	Patir apropaments inadequats aprofitant la intimitat de la situació. Aprofitar per extreure informació de l'infant.	Desenvolupar les activitats amb grups reduïts en espais visibles des de l'exterior.
Primers auxilis	Patir apropaments o tocaments inadequats aprofitant la intimitat o el contacte físic que pugui requerir alguna cura.	Fer la primera atenció d'una lesió, tractament o cura, sempre que sigui possible, amb l'acompanyament d'una altra persona. No tancar la sala amb baldó. Fer torns d'acompanyament entre iguals, en el cas d'una persona que hagi de fer repòs.
DESPLAÇAMENTS		
Desplaçaments a peu o amb bicicleta	Generar situacions excepcionals pel fet de realitzar les activitats fora de l'entorn habitual i conegut.	Signar l'autorització corresponent per part de la família. Planificar degudament el desplaçament amb l'equip dinamitzador i estipular la persona coordinadora del desplaçament. Explicar al grup la informació de la sortida i la normativa que se seguirà.

		<p>Ubicar l'equip dinamitzador estratègicament per controlar tot el grup (primera i última persona del grup, i la resta d'equip, repartits enmig).</p> <p>Assegurar que totes les persones participants hi són en tot moment (recomptar regularment), fins al moment de la recollida de tothom.</p>
ALTRES		
Ús de dades personals	<p>Usar inadequadament les dades d'un infant o adolescent.</p> <p>Donar les dades o fer-les públiques.</p>	<p>Garantir la confidencialitat de les dades es posseeixen segons la llei de protecció de dades (Llei orgànica 3/2018 – LOPD).</p>
Absències	<p>Faltar reiteradament a les sessions programades per patiment d'una situació de violència.</p>	<p>Controlar l'assistència diària de les sessions per part de tot el personal tècnic per poder fer el seguiment de les absència injustificades.</p> <p>En cas d'absències no previstes o recurrents, el monitoratge avisarà a la persona coordinadora de l'activitat per tal de contactar amb la família i determinar la causa de l'absència.</p>
Privilegis	<p>Establir favoritismes amb determinats infants o adolescents sense motiu.</p>	<p>Tractar totes les persones participants del grup per igual, sense generar greuges comparatius entre infants i adolescents. En cas dels detalls per celebracions concretes, vetllar perquè siguin grupals per sobre dels individuals.</p>
<p>Sortides amb pernoctació</p> <p>Estades fora del domicili habitual (colònies,</p>	<p>Patir situacions de vulnerabilitat per la convivència continuada i els espais d'intimitat.</p>	<p>Disposar d'autorització familiar específica per a la sortida amb pernoctació.</p> <p>Garantir la separació d'espais per gènere i edat en habitacions i lavabos.</p> <p>Establir normes clares de convivència i</p>

<p>concentracions, competicions amb nit fora)</p>	<p>Produir-se apropaments inadequats per part de persones adultes o entre iguals.</p> <p>Produir-se manca de control en horaris nocturns.</p>	<p>horaris (especialment nocturns).</p> <p>Assegurar la presència mínima de dues persones adultes responsables.</p> <p>Evitar situacions d'aïllament entre una persona adulta i una menor.</p> <p>Supervisar els espais comuns i fer seguiment dels grups en tot moment.</p>
<p>Traslats col·lectius en transport organitzat</p>	<p>Produir-se situacions de descontrol del grup o conductes inadequades durant el trajecte.</p> <p>Produir-se apropaments inadequats aprofitant la disposició dels seients.</p> <p>Produir-se la pèrdua d'una persona menor en parades o àrees de servei.</p>	<p>Disposar d'autorització familiar per al desplaçament.</p> <p>Ubicar el personal tècnic de manera distribuïda al vehicle.</p> <p>Fer recompte abans de sortir, durant parades i en arribar.</p> <p>Explicar les normes de comportament abans d'iniciar el trajecte.</p> <p>Evitar que una persona menor quedi sola amb una persona adulta sense supervisió.</p>
<p>Campionats o opens de cap de setmana</p> <p>Participació en competicions fora de l'entorn habitual (1 o més dies)</p>	<p>Patir situacions de cansament, estrès o pressió competitiva que puguin afavorir conflictes o vulneracions.</p> <p>Produir-se moments d'espera o estones mortes sense supervisió adequada.</p> <p>Produir-se interaccions amb persones externes a</p>	<p>Planificar detalladament l'activitat (horaris, espais, responsables).</p> <p>Garantir la supervisió constant per part del personal tècnic.</p> <p>Establir punts de trobada i normes clares per als temps lliures.</p> <p>Informar prèviament les famílies i les persones participants de l'organització.</p> <p>Fomentar un clima de respecte i suport durant tota la competició.</p> <p>Controlar els accessos i les interaccions</p>

	l'entitat.	amb persones alienes a l'entitat.
--	------------	-----------------------------------

5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

El protocol d'actuació designa la persona referent de protecció que és l'encarregada de vetllar per donar a conèixer el protocol i que s'apliquin les mesures de prevenció, així com actuar per a l'activació del protocol en cas d'una sospita de violència (informar a la comissió de prevenció de violències per tal que tingui coneixement del cas).

A) DETECCIÓ

El protocol s'activa en el moment en què hi ha un cas de sospita o detecció de qualsevol tipus de violència davant una persona menor i, és **obligatori iniciar la comunicació** seguint qualsevol d'aquests procediments:

- Omplir el formulari de comunicació que roman penjat al canal de comunicació a la web de CPA Girona. <https://cpagirona.cat/> i enviar-ho per correu electrònic al cpagirona@gmail.com
- En cas de tractar-se d'una revelació atesa per conversa directa amb l'infant o adolescent per part del personal tècnic o altre personal vinculat amb l'activitat esportiva, omplir el formulari de comunicació ([annex 2](#)) i enviar-lo per correu electrònic a cpagirona@gmail.com

Davant qualsevol revelació, en un primer moment es farà la contenció emocional de la víctima i s'assessorarà al personal tècnic del protocol d'actuació. Les premisses a seguir seran:

RESPOSTES ADEQUADES	RESPOSTES INADEQUADES
<p>Creure la persona que ho explica.</p> <p>Mantenir la calma.</p> <p>Dir que la persona responsable és l'adult, la persona major d'edat o la persona que hagi exercit la violència.</p> <p>Fer saber que tirarà endavant.</p> <p>Assegurar que no hagi patit lesions físiques.</p>	<p>Negar que la violència hagi passat.</p> <p>Culpabilitzar o qüestionar la persona en relació amb la violència viscuda.</p> <p>Reaccionar amb alarma.</p> <p>Posar l'accent en el nou estatus de persona víctima.</p> <p>Sobreprotegir.</p>

RESPOSTES ADEQUADES	RESPOSTES INADEQUADES
<p>Fer una escolta activa.</p> <p>Fer un reconeixement positiu per haver pogut parlar i identificar els fets violents.</p> <p>Acceptar els sentiments.</p> <p>Expressar afecte i garantir l'acompanyament i suport.</p>	

Per qualsevol de les vies, la comunicació arribarà de forma exclusiva a la persona referent de protecció de l'entitat i, de manera immediata, es posarà en marxa el protocol establert.

B) INTERVENCIÓ

Per tal de garantir els drets de totes les persones vinculades amb l'organització, es constitueix la **comissió de prevenció de violències**. Aquesta serà la responsable d'establir i assegurar que es compleixin les mesures de prevenció, així com la notificació i l'actuació amb diligència, en cas de detecció de qualsevol tipus de violència.

La comissió de prevenció de violències la componen les següents persones:

Delegada de protecció	Carme Gutiérrez Villarejo
Tècnic	Veronica Fusté Neras
Membre de la junta	Angela García García
Representant de famílies	Yolanda Peinado

En cas d'indicis de violència, la delegada de protecció del CPA Girona ho **notificarà** a les autoritats competents, contactant amb el 112 si es considera una actuació d'urgència i contactant amb els **diferents serveis del Consorci de Benestar Social del Gironès**. **També es contractarà amb l'Oficina de Relacions amb la Comunitat de Girona dels Mossos d'Esquadra.**

C) AGENTS QUE INTERVENEN

- PERSONA QUE DETECTA LA SITUACIÓ. Qualsevol persona que identifica una situació de vulnerabilitat, de conflicte entre iguals o de risc, inclosos la violència i el maltractament, o que té sospites que s'estigui produint una d'aquestes situacions. Aquesta pot ser la presumpta víctima, la família de la persona en la infància i/o l'adolescència, personal de l'organització, altres persones en la infància i/o l'adolescència o persones alienes a l'organització. Tota persona adulta té l'obligació de posar en coneixement aquestes situacions i si la persona té qualsevol tipus de vinculació amb CPA Girona, s'hi afegeix també l'obligació professional. Els passos descrits en l'actuació, estan dirigits a qualsevol professional en el marc de les activitats del CPA Girona i de les entitats col·laboradores.
- PERSONA QUE CAUSA LA SITUACIÓ DE RISC. Pot ser una persona amb vinculació professional a la organització, persones menors participants o persones alienes de la organització.
- PERSONA REFERENT DE PROTECCIÓ. Aquesta figura té un paper fonamental en totes les actuacions. Per la seva formació especial en protecció de la infància i els seus coneixements professionals en la gestió de situacions de vulnerabilitat i de risc, inclosos la violència i el maltractament, la persona referent de protecció ha de ser contactada com més aviat millor, ja que pot proporcionar orientacions sobre el procés de comunicació. En les situacions de conflicte entre iguals, el seu paper pot ser de suport a la figura adulta de referència i oferir claus per a la mediació i la resolució de conflictes.
- VÍCTIMA. Persona que pateix la violència.
- COMISSIÓ DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIES. Comissió que vetlla per garantir la implementació, el seguiment i l'adaptació del protocol de protecció. És l'encarregada de la notificació a les autoritats.

6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROTOCOL

Per tal que el protocol sigui un eina facilitadora davant una situació de comunicació de violència, cal que es revisi periòdicament. Es crea un **grup de treball** del protocol que està format per:

Persona 1 – referent de protecció	Carme Gutiérrez Villarejo
Persona 2 – referent de protecció	Verònica Fusté
Presidència	Angela Garcia Garcia

El grup de treball es reunirà anualment per preparar la memòria anual, estudiar els casos detectats i notificats, avaluar el funcionament del circuit intern i revisar la implementació del protocol segons la fitxa de seguiment de tasques i mesures realitzades detallades a l'[annex 3](#). S'establiran les dates de formació perquè tot el personal rebi la informació actualitzada i es doni a conèixer qualsevol canvi des de la seva aplicació. El grup de treball també buscarà fórmules per tal de promocionar i donar a conèixer l'existència del protocol de protecció per a les persones en la infància i l'adolescència davant les violències en l'àmbit esportiu.

ANNEX 1

DOCUMENT D'ACCEPTACIÓ INDIVIDUAL DEL PROTOCOL

En compliment del que s'estableix al protocol, jo _____

amb DNI/NIE _____, en funció de les meves responsabilitats com a:

- Personal tècnic dinamitzador.
- Personal delegat de l'entitat esportiva.
- Personal coordinador d'activitats.
- Personal de gestió de l'entitat.
- Especialista en l'àmbit de la salut (personal mèdic, psicòleg, fisioterapeuta, etc.).
- Personal administratiu de l'entitat.
- Direcció de l'entitat.
- Membre de la comissió directiva.
- Altres: _____

Signo aquest document confirmant que he llegit el protocol, l'entenc i em comprometo a respectar-lo i a aplicar-lo.

Conec la persona referent de protecció, disposo del circuit de notificació i els contactes corresponents per actuar amb la diligència necessària en cas de violència.

Signatura,

Nom, cognoms i DNI

A Girona, ____ de _____ de 20 ____

ANNEX 2

FORMULARI DE COMUNICACIÓ DE SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA

Dades de contacte de la persona que informa:

Nom i cognoms:

DNI:

Telèfon de contacte:

Correu electrònic de contacte:

Vinculació amb l'entitat esportiva:

Organització:

Dades de la persona sobre la qual es demana la intervenció:

Nom i cognoms:

Vinculació amb l'entitat esportiva:

Dades de la persona que pateix la suposada violència:

Nom i cognoms:

Vinculació amb l'entitat esportiva:

Descripció dels fets que motiven la comunicació a la persona referent de protecció:

Altres consideracions rellevants:

Una vegada complimentat el formulari, cal enviar-lo a cpagirona@gmail.com

Signatura,

Nom, cognoms i DNI

A Girona, ____ de _____ de 20__

ANNEX 3

FITXA DE SEGUIMENT DE TASQUES I MESURES REALITZADES

TASCA	DATA REALITZACIÓ
Valorar el desenvolupament del protocol dels casos detectats i notificats	
Crear la memòria anual	
Estudiar noves mesures preventives (en relació a espais, vestidors, desplaçaments, etc.) que, si s'escau, caldrà incorporar al protocol de l'entitat	
Revisar el bon funcionament de canal de comunicació de la pàgina web	
Donar a conèixer el protocol de protecció de l'entitat a tots els agents que s'hi interrelacionen	
Impartir formació al personal de l'entitat (monitoratge, personal directiu, equip de gestió, etc.)	
Difondre mesures de sensibilització (pàgina web, xarxes socials, cartelleria específica, etc.)	
Establir les dates de formació del personal pel proper curs	

Signatures de les persones membres del grup de treball,

A Girona, ____ de _____ de 20__

ANNEX 4

DEFINICIÓ DE LES VIOLÈNCIES

A

AGRESSIÓ SEXUAL: és un atemptat contra la llibertat sexual d'una altra persona utilitzant violència o intimidació. És un delictes inclòs al Codi Penal dins del títol de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals.

ASSETJAMENT: comportament no desitjat d'una persona que té com a propòsit o produeix l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

ASSETJAMENT ENTRE MENORS (BULLYING): conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o alumna o un grup d'alumnes a un altres de manera continuada. Els aspectes clau que caracteritzen el fenomen són l'efecte d'atemptar contra el dret i el benestar d'una persona infant o adolescent, el desequilibri de poder en favor de la persona agressora i la repetició en el temps d'aquests comportaments. El bullying també es pot donar als espais de pràctica esportiva.

ASSETJAMENT PER RAÓ D'ORIENTACIÓ SEXUAL, D'IDENTITAT DE GÈNERE: qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant ofensiu o molest.

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE: qualsevol comportament dut a terme en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidador, degradant o ofensiu.

ASSETJAMENT SEXUAL: qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidador degradant o ofensiu.

C

CIBERASSETJAMENT: assetjament que s'exerceix a través de plataformes virtuals en l'entorn del ciberespai. Inclou agressions digitals com la difamació, el control, la usurpació de perfils, la sostracció de contrasenyes o la pornografia de revenja, entre d'altres.

CIBERASSETJAMENT PEDÒFIL (GROOMING): ciberdelicte en què una persona,

valent-se sovint d'una identitat falsa, estableix una relació afectiva amb un infant amb l'objectiu d'obtenir-ne imatges de contingut sexual o abusar-ne o agredir sexualment.

D

DIFUSIÓ NO CONSENTIDA D'IMATGES ÍNTIMES (SEXPREADING): difusió generalment a través d'internet, de fotografies o enregistraments audiovisuals de contingut sexual o íntim d'una persona sense el seu consentiment.

E

EXPLOTACIÓ LABORAL: situació en què s'utilitza l'infant en edat no laboral per a treballs amb els quals s'obté qualsevol tipus de guany.

EXPLOTACIÓ SEXUAL: situació en què la persona infant és obligada o induïda a realitzar activitats de prostitució i/ pornografia.

M

MALTRACTAMENT FÍSIC: qualsevol acció no accidental que provoqui o pugui provocar danys físics o malalties.

MALTRACTAMENT INSTITUCIONAL: maltractament provocat per qualsevol legislació, programa, servei, actuació o procediment que provingui de poders públics o privats i de les seves actuacions, quan vulneren els drets bàsics.

MALTRACTAMENT PER NEGLIGÈNCIA I ABANDONAMENT: es produeix quan les necessitats bàsiques de la persona en la infància i/o l'adolescència (físiques, socials o psicològiques), no són ateses de manera temporal o permanent (alimentació, higiene, atenció mèdica, educació, roba, vigilància, seguretat, etc.).

MALTRACTAMENT PSICOLÒGIC O EMOCIONAL: situació crònica amb actuacions o privacions que provoquen en la persona en la infància i/o l'adolescència sentiments negatius envers la pròpia autoestima i li limiten les iniciatives que té (menyspreu continuat, refús verbal, insult, intimidació, discriminació, etc.). Es distingeix el que es pot produir per conductes actives d'una persona adulta (rebutjar, aïllar, terroritzar, corrompre, etc.), i llavors es parla de maltractament emocional, del que es produeix per l'omissió de conductes (ignorar), i donat el cas seria abandonament emocional.

P

PORNODIVULGACIÓ DE REVENJA (REVENGE PORN): difusió no consentida

d'imatges íntimes, sovint amb voluntat de xantatge o humiliació, en què el material divulgat ha estat enregistrat prèviament amb el consentiment de la víctima per la mateixa persona que en fa difusió, generalment en el marc d'una relació sentimental o sexual.

S

SUBMISSIÓ QUIMICOFARMACÈUTICA: situació en què, sense necessitat mèdica, se sotmet a la persona a qualsevol tipus de substància, la qual cosa l'incapacita perquè pugui desenvolupar la seva autonomia, la resistència o el control.

SÍNDROME DE MÜNCHHAUSEN PER PODERS: es produeix quan els progenitors, els tutors o les persones cuidadores simulen malalties de la persona infant, provoquen contínues exploracions mèdiques o ingressos hospitalaris i al·leguen símptomes ficticis de manera activa.

V

VICTIMITZACIÓ SECUNDÀRIA: fa referència a la mala atenció o atenció inadequada que rep la víctima per part del sistema penal i institucions de la salut i la policia, entre altres, per les repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament, fet que la perjudica psicològica i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

VIOLÈNCIA: tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu desenvolupament físic, psíquic o social ordenat, amb independència de la forma i el mitjà de comissió, inclosa la que es duu a terme per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

VIOLÈNCIA MASCLISTA: violació dels drets humans per mitjà de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poders dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, intimidacions i coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual, psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

VIOLÈNCIA SEXUAL: aquells actes de naturalesa sexual no consentits o que condicionen el lliure desenvolupament de la vida sexual en qualsevol àmbit públic o privat, la qual cosa inclou l'agressió sexual, l'assetjament sexual i l'explotació de la prostitució aliena. També se'n consideren les comeses en l'àmbit digital, la qual cosa comprèn la difusió d'actes de violència sexual a través de mitjans tecnològics, la pornografia no consentida i l'extorsió sexual. També es consideren les conductes amb un impacte en la

vida sexual com són la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat, l'assetjament amb connotació sexual i el tràfic amb finalitats d'exploració sexual.